

Покинутий хутір

Яків Щоголів

Он хутір той у балці під горою,
Що ще колись дитиною малою
Його я знав. Тоді ще темний бір
Нерушимий стояв; а панський двір,
Як килим той, коло хоромів слався
І, ввесь в квітках, здавалось, аж сміявся.
Ніде кінця не бачилось ланам,
Од жовтих скирд ломило землю там;
На вільний степ, як хмара з-поза хмари,
Без ліку йшло овечої отари
І рибою кишів холодний став;
Високий млин на ньому аж стогнав;
Невидимо бджоли тії гуділо,
На вигоні од птиці тільки мріло;
В дворі комор — як вулиці було;
Зерна туди зсипалось, аж гуло...
А понад всім блакитне небо слалось
І сонце йшло та хутору сміялось...
Здавалося, що тільки рай святий
Колись стояв шанований такий!
Але годи пливли собі, як хвилі,
Щоб все в одній збиратися могилі:
А з ними й все, що тільки не жило,
Кудись пливло, усе собі пливло...
Старі пани, котрі худобу дбали,
Уже давно по трунах спочивали;
А молоді із хутора кудись
По світові далеко розбрелись.
Тоді його здоліла інша сила:
Найперше бір сокира повалила;
Потім посхли рожевії квітки
І вкрили двір бур'ян та будяки;
Ті, що були нелічені, отари
Погнав чабан із степу на базари;
Без призору заплинув мулом став;
Підгнивший млин молоти перестав;
Бджола в ліси далеко залетіла,

І птиця більш по вигону не мріла;
В коморах тих, щогнулись од зерна,
Нема дверей, ні стелі, ні вікна...
А небо теж, все висне, не двигнеться
І сонце йде та хутору сміється!..

1881